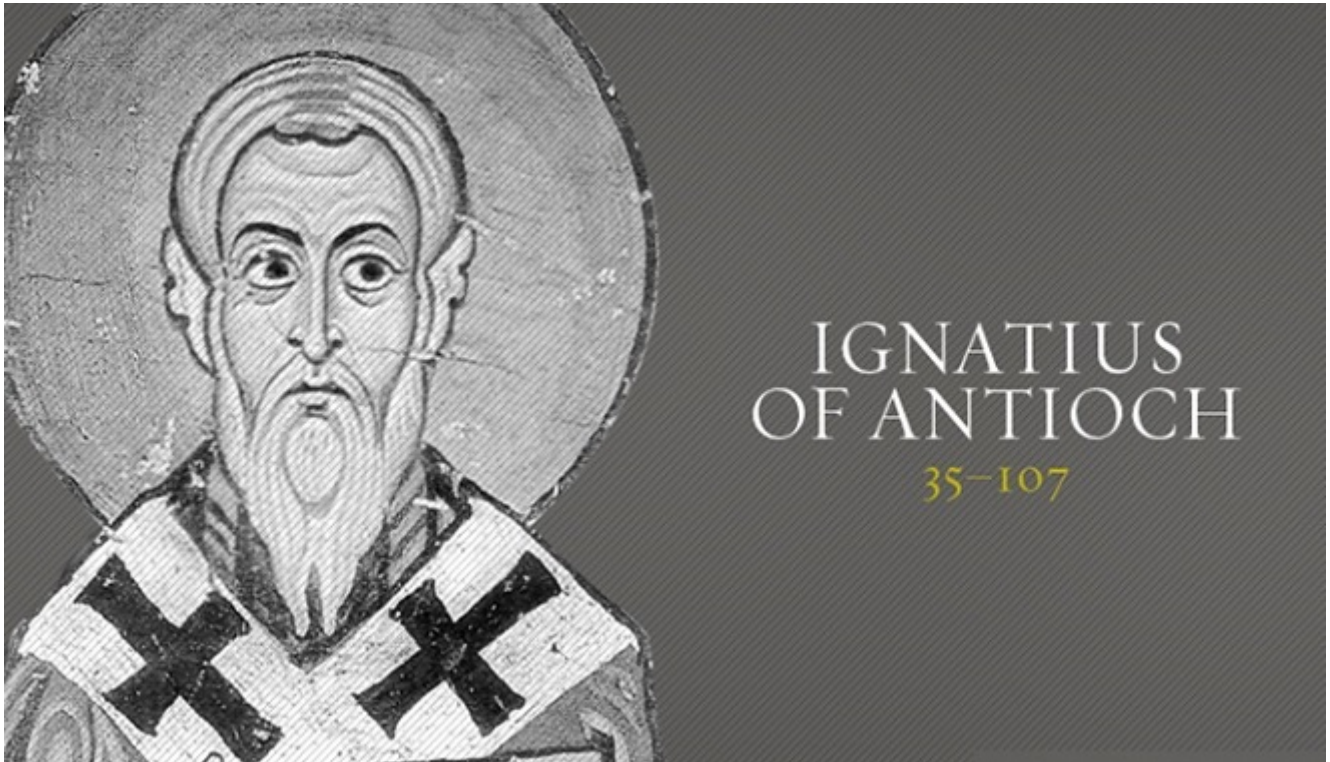

Η ιστορικότητα του αναστημένου Χριστού και ο άγιος Ιγνάτιος Αντιοχείας

Ορθοδοξία / Καινή Διαθήκη

Χαράλαμπος Ατματζίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ.

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=163763>]

II

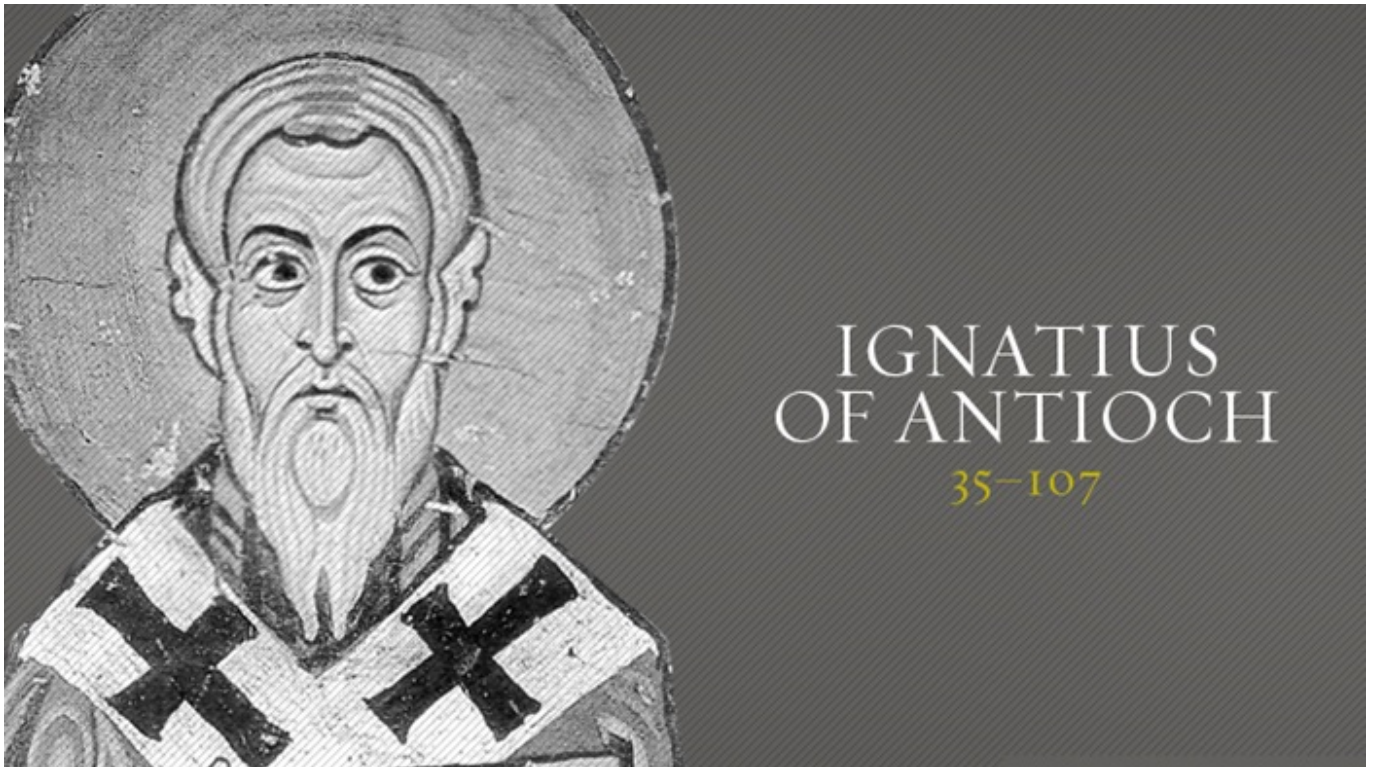
Η ιστορικότητα του αναστημένου Χριστού και ο Ιγνάτιος Αντιοχείας

Ο Ιγνάτιος Αντιοχείας έχει ως κέντρο της θεολογίας του σε όλες τις επιστολές του, τον Ιησού Χριστό.

Σημειώνουμε ότι ο Ιγνάτιος έστειλε τις επιστολές αυτές από τη Σμύρνη και την Τροία σε διάφορες πόλεις της Μ. Ασίας, στην σημερινή Τουρκία, και προς τη Ρώμη. Αυτές είναι οι επιστολές προς τους χριστιανούς της Εφέσου, της Μαγνησίας, των Τράλλεων, της Ρώμης, της Φιλαδελφείας, της Σμύρνης και η επιστολή προς τον Πολύκαρπο, τον επίσκοπο Σμύρνης. Οι επιστολές αυτές σώθηκαν μέχρι σήμερα στα ελληνικά σε δύο εκδόσεις, μια σύντομη και μια εκτενέστερη. Η γνώμη που

επικρατεί σήμερα μεταξύ των ειδικών, είναι ότι, από τις δύο μορφές των επτά επιστολών του Ιγνατίου, γνήσιες είναι οι επιστολές της σύντομης μορφής, ενώ οι άλλες της εκτενέστερης μορφής είναι νόθες.

Στην προς Σμυρναίους όμως επιστολή του, στο 3,1-3, ο Ιγνάτιος, αναφέρεται εκτενέστερα απ' ότι συνηθίζει, στον αναστημένο Ιησού.

Η αιτία που οδηγεί τον Ιγνάτιο ν' αναφερθεί λεπτομερέστερα στον αναστημένο Ιησού καταγράφεται στο προηγούμενο κεφάλαιο, το προς Σμυρναίους 2, και είναι η εμφάνιση στην εκκλησία χριστιανών με δοκητικές αντιλήψεις. Ο Ιγνάτιος θα ασχοληθεί και στο επόμενο κεφάλαιο, το προς Σμυρναίους 3 με τους δοκητές αυτούς χριστιανούς και τις αποκλίνουσες από την ορθή πίστη θέσεις τους. Εκεί θα αναφερθεί στην πίστη του, στην ιστορικότητα της ανάστασης του Ιησού και θα παραθέσει και συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία. Αναλυτικά:

1. **Στο προς Σμυρναίους 3,1**, στη σύντομη μορφή του κειμένου, ο Ιγνάτιος αναφέρει χαρακτηριστικά:

Ἐγὼ γὰρ καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἐν σαρκὶ αὐτὸν οἶδα καὶ πιστεύω ὄντα

Ο Ιγνάτιος τονίζει ότι γνώρισε ο ίδιος τον Ιησού μετά την σωματική του ανάσταση και πιστεύει ότι ο αναστημένος Ιησούς είναι γεγονός.

Το αξιοπρόσεκτο είναι ότι ο Ιγνάτιος στο 3,1 εκφράζει την βεβαιότητα για την ιστορικότητα του αναστημένου Ιησού χρησιμοποιώντας το ρήμα «οἶδα» και στη

συνέχεια το ρήμα «πιστεύω». Ο Ιγνάτιος δεν διευκρινίζει στο κείμενο το είδος της γνώσης του για τον αναστημένο Ιησού. Έτσι η γνώση του αυτή μπορεί να παραπέμπει σε κάποια εμπειρία του ίδιου του Ιγνατίου, ανάλογης με την εμπειρία της Μαρίας Μαγδαληνής, που περιγράφεται στο Ιω 20,11-18. Να θυμηθούμε ότι στο Ιω 20,14 αναφέρεται ότι η Μαρία

«...έστράφη εις τὰ ὀπίσω καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν.

Στον παραπάνω στίχο χρησιμοποιείται το ρήμα «οἶδα», για να δηλωθεί ότι η Μαρία Μαγδαληνή παρόλο που βλέπει τον Ιησού δεν τον αναγνωρίζει. Η Μαρία Μαγδαληνή ταυτοποιεί την ανθρώπινη μορφή που βρισκόταν μπροστά της με τον Ιησού, όταν η μορφή αυτή της υπενθυμίζει ένα μέρος των λόγων του Ιησού που απηύθυνε στους μαθητές του και στις μαθήτριες πριν το Πάθος του. Η υπενθύμιση αυτή της διδασκαλίας του Ιησού, βοηθά τη Μαρία Μαγδαληνή να αναγνωρίσει τον Ιησού. Τον αποκαλεί μάλιστα “ραββουνι (ὃ λέγεται διδάσκαλε)” και επιχειρεί να τον αγγίξει, ενέργεια που αποτρέπει ο Ιησούς λέγοντας “μή μου ἅπτου”. Άρα η ταυτοποίηση του αναστημένου Ιησού δεν επιτυγχάνεται μέσω της σωματικής παρουσίας του αναστημένου Ιησού, αλλά μέσω των λόγων του Ιησού προς τη Μαρία Μαγδαληνή. Η βεβαιότητα της Μαρίας της Μαγδαληνής για τον αναστημένο Ιησού θεμελιώνεται στην εμπειρία του κενού τάφου, στην εμπειρία της θέασης της άγνωστης σε αυτήν ενσώματης ανθρώπινης μορφής και στην ακοή των λόγων του Ιησού.

Και ο Ιγνάτιος χρησιμοποιεί στο 3,1 το ρήμα «οἶδα» για να δηλώσει ότι γνωρίζει για τον αναστημένο Ιησού. Στους στίχους 2 και 3 θα επικαλεστεί και δύο άλλα συμβάντα με τον αναστημένο Ιησού, που πιστοποιούν την ανάστασή του. Αυτά όμως δεν σχετίζονται με κάποια εμφάνιση του ενσώματου αναστημένου Ιησού στον Ιγνάτιο, αλλά με την ενσώματη εμφάνιση του αναστημένου Ιησού σε μαθητές του. Η περιγραφή λοιπόν του Ιγνατίου για τον αναστημένο Ιησού παραμένει γενική και αόριστη, χωρίς να σχετίζεται με κάποια εμπειρία του Ιγνατίου με τον αναστημένο Ιησού.

Επίσης, δεν μπορούμε να ισχυριστούμε εδώ ότι η γνώση αυτή του Ιγνατίου για τον αναστημένο Ιησού μοιάζει με τη γνώση του Παύλου για τον αναστημένο Ιησού. Σημειώνουμε ότι ο Παύλος στο Α΄ Κορ 15,8 αναφέρει απλώς ότι ο Ιησούς «ᾤφθη» σε αυτόν. Καμιά επιπλέον λεπτομέρεια. Η μαρτυρία αυτή του Παύλου φαίνεται να εντάσσεται αργότερα από το συγγραφέα των Πράξεων των Αποστόλων στο έργο του και στην αφήγησή του για την κλήση του Παύλου έξω από την Δαμασκό.

[Συνεχίζεται]

<http://bit.ly/2t32e9d>